

EUROPEISKA UNIONEN

EUROPAPARLAMENTET

RÅDET

Bryssel den 6 juli 2017
(OR. en)

2016/0278 (COD)

PE-CONS 23/17

PI 66
CODEC 855

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS
DIREKTIV (EU) 2017/...**

av den

**om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt
och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan
läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av
upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet², och

¹ EUT C 125, 21.4.2017, s. 27.

² Europaparlamentets ståndpunkt av den 6 juli 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den

av följande skäl:

- (1) Unionsrättsakter på området för upphovsrätt och närstående rättigheter ger rättslig förutsägbarhet och en hög skyddsnivå för rättighetshavarna och utgör ett harmoniserat regelverk. Det regelverket bidrar till en välfungerande inre marknad och stimulerar innovation, skapande, investeringar och produktion av nytt innehåll, även i digital miljö. Det syftar också till att främja tillgången till kunskap och kultur genom att skydda verk och andra alster och genom att tillåta undantag eller inskränkningar som är i allmänhetens intresse. En skälig avvägning av rättigheter och intressen mellan rättighetshavare och användare bör säkerställas.
- (2) Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG¹, 2001/29/EG², 2006/115/EG³ och 2009/24/EG⁴ harmoniserar rättighetshavarnas rättigheter på området för upphovsrätt och närstående rättigheter. Dessa direktiv, tillsammans med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/28/EU⁵, innehåller en uttömmande förteckning över undantag från och inskränkningar i dessa rättigheter, vilket gör det möjligt att använda innehåll utan tillstånd från rättighetshavarna under vissa förutsättningar för att uppnå vissa politiska mål.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser (EGT L 77, 27.3.1996, s. 20).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 22.6.2001, s. 10).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG av den 12 december 2006 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter (EUT L 376, 27.12.2006, s. 28).

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/24/EG av den 23 april 2009 om rättsligt skydd för datorprogram (EUT L 111, 5.5.2009, s. 16).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/28/EU av den 25 oktober 2012 om viss tillåten användning av anonyma verk (EUT L 299, 27.10.2012, s. 5).

- (3) Personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning fortsätter att stå inför många hinder när de vill få tillgång till böcker och annat tryckt material som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter. Med hänsyn till rättigheterna för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning, enligt vad som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, bör åtgärder vidtas för att öka tillgången till böcker och annat tryckt material i tillgängliga format och förbättra deras omsättning på den inre marknaden.
- (4) Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning (nedan kallat *Marrakechfördraget*) undertecknades på unionens vägnar den 30 april 2014¹. Syftet är att förbättra tillgängligheten till och det gränsöverskridande utbytet av vissa verk och andra skyddade alster i tillgängliga format för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning. Marrakechfördraget kräver att de avtalsslutande parterna föreskriver undantag från eller inskränkningar i upphovsrätt och närstående rättigheter med avseende på framställning och distribution av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra skyddade alster, och gränsöverskridande utbyte av sådana exemplar. Unionens ingående av Marrakechfördraget kräver anpassning av unionsrätten genom införande av ett obligatoriskt och harmoniserat undantag för användning, verk och berättigade personer som omfattas av det fördraget.

¹ Rådets beslut 2014/221/EU av den 14 april 2014 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp (EUT L115, 17.4.2014, s. 1).

- (5) Enligt yttrande 3/15¹ från Europeiska unionens domstol måste de undantag eller de inskränkningar i upphovsrätt och närstående rättigheter med avseende på framställning och distribution av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra skyddade alster som föreskrivs i Marrakechfördraget införas inom ramen för det område som harmoniserats genom direktiv 2001/29/EG.
- (6) Genom detta direktiv genomförs på ett harmoniserat sätt de skyldigheter som unionen måste uppfylla enligt Marrakechfördraget, så att det säkerställs att motsvarande åtgärder tillämpas på ett konsekvent sätt på hela den inre marknaden. Detta direktiv bör därför föreskriva ett obligatoriskt undantag från de rättigheter som harmoniseras genom unionsrätten och är relevanta för den användning och de verk som omfattas av Marrakechfördraget. Dessa rättigheter omfattar i synnerhet rätten till mångfaldigande, överföring till allmänheten, tillgängliggörande för allmänheten, spridning och utlåning, enligt vad som anges i direktiv 2001/29/EG, 2006/115/EG och 2009/24/EG, liksom de motsvarande rättigheter som föreskrivs i direktiv 96/9/EG. Eftersom de undantag eller inskränkningar som föreskrivs i Marrakechfördraget även omfattar verk i ljudformat, såsom ljudböcker, bör de obligatoriska undantag som föreskrivs i detta direktiv tillämpas också på närstående rättigheter.

¹ Domstolens yttrande av den 14 februari 2017, 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, punkt 112.

- (7) Detta direktiv rör personer med blindhet, personer med en synnedsättning som inte kan förbättras så att de får en synfunktion som är väsentligen likvärdig med synfunktionen hos en person som inte har någon sådan nedsättning, personer som har perceptions- eller lässvårigheter, inklusive dyslexi eller andra inlärningssvårigheter som hindrar dem från att läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som personer utan en sådan funktionsnedsättning, och personer som på grund av en fysisk funktionsnedsättning inte kan hålla eller hantera en bok eller fokusera eller röra ögonen i den utsträckning som normalt sett krävs för att kunna läsa, i den mån dessa personer till följd av sådana skador eller funktionsnedsättningar inte har möjlighet att läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som personer utan sådana skador eller funktionsnedsättningar. Detta direktiv syftar därför till att förbättra tillgången till böcker, inbegripet e-böcker, tidskrifter, tidningar, magasin eller andra skrifter, notationer inklusive notskrift, samt annat tryckt material, även i ljudformat, oavsett om de är digitala eller analoga, tillgängliga online eller offline, i format som gör dessa verk och andra alster tillgängliga för dessa personer i väsentligen samma utsträckning som för personer utan sådan skada eller funktionsnedsättning. Tillgängliga format inkluderar exempelvis punktskrift, storstil, anpassade e-böcker, talböcker och radiosändningar.
- (8) Det obligatoriska undantag som föreskrivs i detta direktiv bör begränsa rätten till mångfaldigande, så att man tillåter varje åtgärd som krävs för att ändra eller konvertera eller anpassa ett verk eller annat alster på ett sådant sätt att det går att framställa ett exemplar i tillgängligt format som gör det möjligt för berättigade personer att få tillgång till detta verk eller annat alster. Detta inbegriper tillhandahållandet av de medel som krävs för att navigera information i ett exemplar i tillgängligt format. Det inbegriper även ändringar som kan behövas när formatet för ett verk eller annat alster redan är tillgängligt för vissa berättigade personer men eventuellt inte för andra berättigade personer på grund av olika skador eller funktionsnedsättningar eller olika grader av sådana skador eller funktionsnedsättningar.

- (9) Tillåten användning enligt detta direktiv bör omfatta framställning av exemplar i tillgängligt format av antingen berättigade personer eller behöriga organ som tillgodoser deras behov, oavsett om dessa behöriga organ är offentliga eller privata organisationer, särskilt bibliotek, utbildningsanstalter och andra organisationer utan vinstsyfte, som betjänar personer med läsnedsättning som en av sina huvudsakliga uppgifter eller institutionella skyldigheter, eller som en del av sitt uppdrag i allmänhetens intresse. Tillåten användning enligt detta direktiv bör också omfatta framställning av exemplar i tillgängligt format för exklusiv användning av berättigade personer, av en fysisk person som handlar på en berättigad persons vägnar eller som assisterar den berättigade person som framställer sådana exemplar. Exemplar i tillgängligt format bör framställas endast av verk eller andra alster som berättigade personer eller behöriga organ har laglig tillgång till. Medlemsstaterna bör se till att alla avtalsvillkor som syftar till att på något sätt förhindra eller begränsa tillämpningen av undantaget saknar rättslig verkan.
- (10) Undantaget enligt detta direktiv bör tillåta behöriga organ att inom unionen framställa och online och offline distribuera exemplar i tillgängligt format av verk eller andra alster som omfattas av detta direktiv. Detta direktiv bör inte införa någon skyldighet för behöriga organ att framställa och distribuera sådana exemplar.

- (11) Det bör vara möjligt att låta exemplar i tillgängligt format som framställts i en medlemsstat vara tillgängliga i alla medlemsstater för att säkerställa bättre tillgänglighet på hela den inre marknaden. Detta skulle minska behovet av dubbelarbete när det gäller att framställa exemplar i tillgängligt format av ett och samma verk eller alster i hela unionen och därmed ge besparingar och effektivitetsvinster. Detta direktiv bör därför säkerställa att exemplar i tillgängligt format som framställts av behöriga organ i en medlemsstat kan omsättas och göras åtkomliga för berättigade personer och behöriga organ i hela unionen. I syfte att främja sådant gränsöverskridande utbyte, och för att underlätta behöriga organs ömsesidiga identifiering och samarbete, bör frivilligt utbyte av upplysningar om namn och kontaktuppgifter till behöriga organ som är etablerade i unionen, inbegripet webbplatser om sådana finns, uppmuntras. Medlemsstaterna bör därför tillhandahålla kommissionen de upplysningar som de tar emot från behöriga organ. Detta bör inte medföra en skyldighet för medlemsstaterna att kontrollera sådana upplysningars fullständighet och riktighet eller deras överensstämmelse med nationell rätt som införlivar detta direktiv. Upplysningarna bör göras tillgängliga online av kommissionen på en central informationskontaktpunkt på unionsnivå. Detta skulle också hjälpa behöriga organ, liksom berättigade personer och rättighetshavare, att kontakta behöriga organ för att erhålla ytterligare information, i enlighet med de bestämmelser som fastställs i detta direktiv och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/...¹⁺.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... om gränsöverskridande utbyte mellan unionen och tredjeländer av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning (EUT L ...).

⁺ EUT: vänligen inför hänvisning till förordningen i dokument 2016/0279(COD).

Den ovannämnda centrala informationskontaktpunkten bör vara ett komplement till den informationskontaktpunkt som ska upprättas av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (Wipo), i enlighet med Marrakechfördraget, i syfte att underlätta identifiering av och samarbete mellan behöriga organ på internationell nivå.

- (12) För att förbättra tillgången till exemplar i tillgängligt format och förhindra otillåten distribution av verk eller andra alster bör behöriga organ som ägnar sig åt spridning, överföring till allmänheten eller tillgängliggörande för allmänheten av exemplar i tillgängligt format uppfylla vissa skyldigheter.
- (13) Godkännande- eller erkännandekrav som medlemsstaterna kan tillämpa på behöriga organ, till exempel sådana som rör tillhandahållande av tjänster av allmän karaktär till förmån för berättigade personer, bör inte hindra organ som omfattas av definitionen av behörigt organ enligt detta direktiv att vidta de åtgärder som är tillåtna enligt detta direktiv.

- (14) Med tanke på den särskilda karaktären hos det undantag som föreskrivs i detta direktiv, dess särskilda tillämpningsområde och behovet av rättslig förutsägbarhet för dess förmånstagare, bör medlemsstaterna inte tillåtas att införa ytterligare krav för tillämpningen av undantaget, exempelvis förhandskontroll av den kommersiella tillgången till verk i tillgängliga format, förutom de krav som anges i detta direktiv. Medlemsstaterna bör tillåtas att införa system för ersättning endast i fråga om behöriga organs tillåtna användning av verk eller andra alster. För att undvika bördor för berättigade personer, avvärja hinder för den gränsöverskridande distributionen av exemplar i tillgängligt format och alltför stora krav på behöriga organ är det viktigt att begränsa möjligheten för medlemsstaterna att införa sådana system för ersättning.

Följaktligen bör system för ersättning inte kräva betalning av berättigade personer. De bör endast tillämpas på användning som görs av behöriga organ som är etablerade på territoriet i den medlemsstat som inför ett sådant system, och de bör inte kräva betalning av behöriga organ som är etablerade i andra medlemsstater eller i tredjeländer som är parter i Marrakechfördraget. Medlemsstaterna bör se till att kraven inte är mer betungande för gränsöverskridande utbyte av exemplar i tillgängligt format enligt sådana system för ersättning än för situationer som inte är gränsöverskridande. Vid fastställandet av ersättningsnivån bör vederbörlig hänsyn tas till att de behöriga organens användning sker utan vinstsyfte, de mål av allmänt intresse som direktivet eftersträvar, undantagets förmånstagares intressen, den eventuella skadan för rättighetshavarna samt behovet att säkerställa gränsöverskridande distribution av exemplar i tillgängligt format. Hänsyn bör också tas till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall, till följd av framställningen av ett visst exemplar i tillgängligt format. Om skadan för en rättighetshavare är obetydlig bör det inte uppkomma någon skyldighet att betala ersättning.

- (15) Det är av väsentlig betydelse att all behandling av personuppgifter som sker enligt detta direktiv respekterar grundläggande rättigheter, inklusive rätten till respekt för privat- och familjeliv och rätten till skydd av personuppgifter i enlighet med artiklarna 7 och 8 i stadgan, och det är absolut nödvändigt att all sådan behandling även är förenlig med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG¹ och 2002/58/EG² som reglerar den behandling av personuppgifter som behöriga organ kan komma att utföra inom ramen för det här direktivet och under överinseende av medlemsstaternas behöriga myndigheter, särskilt de oberoende myndigheter som medlemsstaterna utsett.
- (16) FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som unionen är part i, garanterar personer med funktionsnedsättning rätt till information och utbildning samt rätt att delta i det kulturella, ekonomiska och sociala livet på samma villkor som andra. I konventionen fastställs att parterna ska vidta alla ändamålsenliga åtgärder i enlighet med internationell rätt för att säkerställa att lagar till skydd för immateriella rättigheter inte utgör ett oskäligt eller diskriminerande hinder för tillgång till kulturellt material för personer med funktionsnedsättning.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31). Det direktivet kommer att upphävas och ersättas av, med verkan från den 25 maj 2018, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

- (17) Enligt stadgan är alla former av diskriminering, även på grund av funktionsnedsättning, förbjudna och rätten för personer med funktionsnedsättningar att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet erkänns och respekteras av unionen.
- (18) Genom antagandet av detta direktiv avser unionen att se till att berättigade personer får tillgång till böcker och annat tryckt material i tillgängliga format på hela den inre marknaden. Detta direktiv är följaktligen ett viktigt första steg på vägen mot förbättrad tillgång till verk för personer med funktionsnedsättningar.
- (19) Kommissionen bör utvärdera tillgången till tillgängliga format av verk och andra alster som inte omfattas av detta direktiv, liksom tillgången till verk och andra alster i tillgängliga format för personer med andra funktionsnedsättningar. Det är viktigt att kommissionen bedömer situationen i det avseendet noggrant. Ändringar av tillämpningsområdet för detta direktiv skulle kunna övervägas om det visar sig nödvändigt, på grundval av en rapport som läggs fram av kommissionen.
- (20) Medlemsstaterna bör tillåtas att fortsätta att besluta om undantag eller inskränkningar till förmån för personer med funktionsnedsättning i fall som inte omfattas av detta direktiv, i synnerhet vad gäller verk och andra alster och andra funktionsnedsättningar än de som omfattas av detta direktiv, i enlighet med artikel 5.3 b i direktiv 2001/29/EG. Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att föreskriva undantag från eller inskränkningar i rättigheter som inte är harmoniserade i unionens upphovsrättsliga regelverk.
- (21) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i stadgan och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Detta direktiv bör tolkas och tillämpas i överensstämmelse med dessa rättigheter och principer.

- (22) Genom Marrakechfördraget införs vissa skyldigheter när det gäller utbyte av exemplar i tillgängligt format mellan unionen och tredjeländer som är parter i det fördraget. De åtgärder som unionen vidtar för att uppfylla dessa skyldigheter återfinns i förordning (EU) 2017...⁺, som bör läsas i jämförelse med detta direktiv.
- (23) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att förbättra tillgången i unionen till verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den artikeln går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (24) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument¹ har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall detta är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

⁺ EUT: vänligen inför hänvisning till förordningen i dokument 2016/0279(COD).

¹ EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

Syftet med detta direktiv är att ytterligare harmonisera den unionsrätt som är tillämplig på upphovsrätt och närstående rättigheter inom ramen för den inre marknaden, genom att fastställa bestämmelser om användning av vissa verk och andra alster utan tillstånd från rättighetshavaren, till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med:

1. *verk eller annat alster*: ett verk i form av en bok, en tidskrift, en tidning, ett magasin eller en annan skrift, en notation inklusive notskrift, samt tillhörande illustrationer, i alla medier, inbegripet i ljudformat såsom ljudböcker och i digitalt format, som skyddas av upphovsrätt eller närstående rättigheter och som utgivits eller på annat sätt lagligen gjorts tillgängligt för allmänheten.
2. *berättigad person*: oavsett eventuell annan funktionsnedsättning, en person
 - a) med blindhet,
 - b) med en synnedsättning som inte kan förbättras så att en synfunktion som väsentligen är likvärdig med synfunktionen hos en person som inte har någon sådan nedsättning kan uppnås, och som därmed inte kan läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som en person utan en sådan nedsättning,

- c) som har perceptions- eller lässvårigheter och därmed inte kan läsa tryckta verk i väsentligen samma utsträckning som en person utan en sådan funktionsnedsättning, eller
 - d) som på annat sätt, på grund av en fysisk funktionsnedsättning, inte kan hålla eller hantera en bok eller fokusera eller röra ögonen i den utsträckning som normalt sett krävs för att kunna läsa.
3. *exemplar i tillgängligt format*: ett exemplar av ett verk eller annat alster i ett alternativt format som ger en berättigad person tillgång till verket eller alstret och tillåter den berättigade personen att få tillgång lika enkelt och bekvämt som en person utan någon av de skador eller funktionsnedsättningar som avses i punkt 2.
4. *behörigt organ*: ett organ som är godkänt eller erkänt av en medlemsstat för att tillhandahålla utbildning, undervisning, anpassad läsning eller tillgång till information för berättigade personer utan vinstsyfte. Det inkluderar också en offentlig institution eller icke-vinstdrivande organisation som tillhandahåller berättigade personer samma tjänster som en av sina huvudsakliga uppgifter, institutionella skyldigheter eller som en del av sitt uppdrag i allmänhetens intresse.

Artikel 3
Tillåten användning

1. Medlemsstaterna ska föreskriva ett undantag enligt vilket det inte krävs tillstånd från innehavaren av upphovsrätten eller någon närstående rättighet till verket eller annat alster, i enlighet med artiklarna 5 och 7 i direktiv 96/9/EG, artiklarna 2, 3 och 4 i direktiv 2001/29/EG, artiklarna 1.1, 8.2, 8.3 och 9 i direktiv 2006/115/EG och artikel 4 i direktiv 2009/24/EG, för en åtgärd som är nödvändig för att
 - a) en berättigad person, eller en person som handlar på dennes vägnar, ska kunna framställa ett exemplar i tillgängligt format av ett verk eller annat alster som den berättigade personen har laglig tillgång till, för exklusiv användning av den berättigade personen, och
 - b) ett behörigt organ ska kunna framställa ett exemplar i tillgängligt format av ett verk eller annat alster som det har laglig tillgång till eller kunna överföra, tillgängliggöra, sprida eller låna ut ett exemplar i tillgängligt format till en berättigad person eller ett annat behörigt organ utan vinstsyfte för exklusiv användning av en berättigad person.
2. Medlemsstaterna ska se till att varje exemplar i tillgängligt format respekterar integriteten hos verket eller annat alster, med vederbörlig hänsyn till de ändringar som krävs för att göra verket tillgängligt i det alternativa formatet.
3. Undantaget i punkt 1 ska tillämpas endast i vissa särskilda fall som inte strider mot det normala utnyttjandet av verket eller annat alster och inte oskäligt inkräktar på rättighetshavarens legitima intressen.

4. Första, tredje och femte styckena i artikel 6.4 i direktiv 2001/29/EG ska tillämpas på det undantag som föreskrivs i punkt 1 i den här artikeln.
5. Medlemsstaterna ska se till att det undantag som föreskrivs i punkt 1 inte kan åsidosättas genom avtal.
6. Medlemsstaterna får föreskriva att användning som är tillåten enligt detta direktiv, när den företas av behöriga organ som är etablerade på deras territorium, kan omfattas av system för ersättningar inom de gränser som fastställs i detta direktiv.

Artikel 4

Exemplar i tillgängligt format på den inre marknaden

Medlemsstaterna ska se till att ett behörigt organ som är etablerat på deras territorium får utföra de åtgärder som avses i artikel 3.1 b till förmån för en berättigad person eller ett annat behörigt organ som är etablerat i en medlemsstat. Medlemsstaterna ska också se till att en berättigad person eller ett behörigt organ som är etablerat på deras territorium kan erhålla eller kan få tillgång till ett exemplar i tillgängligt format från ett behörigt organ i en medlemsstat.

Artikel 5

Behöriga organs skyldigheter

1. Medlemsstaterna ska föreskriva att ett behörigt organ etablerat på deras territorium som utför de åtgärder som avses i artikel 4 ska upprätta och följa sina egna rutiner för att säkerställa att det
 - a) sprider, överför och tillgängliggör exemplar i tillgängligt format endast till berättigade personer eller andra behöriga organ,
 - b) vidtar lämpliga åtgärder för att motverka otillåtet mångfaldigande, otillåten spridning, otillåten överföring till allmänheten eller otillåtet tillgängliggörande för allmänheten av exemplar i tillgängligt format,
 - c) visar vederbörlig aktsamhet vid, och dokumenterar, sin hantering av verk eller andra alster och exemplar av dessa i tillgängligt format, och
 - d) offentliggör och uppdaterar, om lämpligt på sin webbplats, eller genom andra online- eller offlinekanaler, information om hur det uppfyller skyldigheterna i leden a–c,

Medlemsstaterna ska säkerställa att de rutiner som avses i första stycket inrättas och följs med fullständig respekt för de tillämpliga bestämmelserna för behandling av berättigade personers personuppgifter enligt vad som avses i artikel 7.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att ett behörigt organ etablerat på deras territorium som utför de handlingar som avses i artikel 4 på begäran, och på ett sätt som är tillgängligt, lämnar följande information till berättigade personer, andra behöriga organ eller rättighetshavare:
 - a) Förteckningen över verk eller andra alster av vilka det har exemplar i tillgängligt format och de tillgängliga formaten, och
 - b) namn och kontaktuppgifter till de behöriga organ med vilka det utbytt exemplar i tillgängligt format i enlighet med artikel 4.

Artikel 6

Öppenhet och utbyte av information

1. Medlemsstaterna ska uppmuntra behöriga organ som är etablerade på deras territorium och som utför de åtgärder som avses i artikel 4 i detta direktiv och artiklarna 3 och 4 i förordning (EU) 2017/...⁺ att på frivillig grund meddela dem sina namn och kontaktuppgifter.
2. Medlemsstaterna ska lämna de uppgifter som de har mottagit i enlighet med punkt 1 till kommissionen. Kommissionen ska göra dessa uppgifter offentligt tillgängliga online på en central informationskontaktpunkt och hålla dem uppdaterade.

⁺ EUT: vänligen inför hänvisning till förordningen i dokument 2016/0279(COD).

Artikel 7
Skydd av personuppgifter

Behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för detta direktiv ska ske i överensstämmelse med direktiven 95/46/EG och 2002/58/EG.

Artikel 8
Ändring av direktiv 2001/29/EG

Artikel 5.3 b i direktiv 2001/29/EG ska ersättas med följande:

- "b) Användning till förmån för personer med funktionsnedsättning, om användningen har ett direkt samband med funktionsnedsättningen och är av icke-kommersiell natur, i den utsträckning som krävs med hänsyn till funktionsnedsättningen i fråga, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt direktiv (EU) 2017/...⁺."

* Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/... om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EUT L ...)."

⁺ EUT: vänligen inför hänvisning till detta direktiv (dokument 2016/0278 (COD)).

Artikel 9

Rapport

Senast den ... [tre år efter dagen för ikraftträdandet] ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillgången på den inre marknaden till verk och andra alster i tillgängligt format som inte omfattas av definitionen i artikel 2.1 för berättigade personer, och till verk och andra alster för personer med andra funktionsnedsättningar än de som avses i artikel 2.2. Rapporten ska beakta utvecklingen av relevant teknik och innehålla en bedömning av huruvida det är lämpligt att utvidga tillämpningsområdet för detta direktiv för att förbättra tillgången till andra typer av verk och andra alster samt förbättra tillgången för personer med andra funktionsnedsättningar än de som omfattas av detta direktiv.

Artikel 10

Översyn

1. Senast den ... [sex år efter dagen för ikraftträdandet] ska kommissionen göra en utvärdering av detta direktiv och i en rapport lägga fram de huvudsakliga resultaten för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, när så är lämpligt åtföljd av förslag till ändring av detta direktiv. Denna utvärdering ska omfatta en bedömning av den inverkan som system för ersättningar som föreskrivs av medlemsstaterna i enlighet med artikel 3.6 har på tillgången till exemplar i tillgängligt format för berättigade personer och på utbytet av dem över gränserna. Kommissionens rapport ska ta hänsyn till synpunkter från relevanta aktörer i det civila samhället, icke-statliga organisationer, däribland organisationer som företräder personer med funktionsnedsättningar, samt äldreorganisationer.

2. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med den information som behövs för att utarbeta den rapport som avses i punkt 1 i den här artikeln och den rapport som avses i artikel 9.
3. En medlemsstat som har giltiga skäl att anse att genomförandet av detta direktiv har haft en betydande negativ inverkan på det kommersiella utbudet av verk eller andra alster i format som är tillgängliga för berättigade personer kan anmäla ärendet till kommissionen tillsammans med all relevant bevisning. Kommissionen ska beakta denna bevisning när den utarbetar den rapport som avses i punkt 1.

Artikel 11

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den ... [12 månader efter detta direktivs ikraftträdande] sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 12
Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 13
Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande
